

NÁDASDY ANNA

Szabad bölcsészet

BA, 7. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:Dr. Halm Tamás András
egyetemi adjunktus, PPKE BTK**BEFEJEZETTSÉG IGEKÖTŐ NÉLKÜL: AZ ASPEKTUÁLISAN HOMONÍM IGÉK EMPIRIKUS VIZSGÁLATA****Kulcsszavak:** mondatlan; eseményszerkezet; aspektus; igekötők; telikusság

Párosítottam a zoknikat vagy összepárosítottam a zoknikat? Melyik helyes? Beszélhetünk-e egyáltalán helyességről? Pályamunkám során célom az volt, hogy részletesen feltérképezzem az igekötők használatát a befejezett szerkezetekben az anyanyelvi beszélők körében.

Az első szakaszban részletesen tárgyalom az igekötők felépítését, majd kitérek az aspektuálisan homoním igék jelenségére (az aspektuálisan homoním igék azok, amelyek igekötő nélkül befejezett és befejezetlen olvasattal is rendelkeznek) és részletesen bemutatom a telikus környezet fogalmát. Ezután rátérek a vizsgált igékre, a velük kapcsolatos kérdésekre és hipotézisekre, majd részletesen ismertetem a vizsgálat módszerét. Az empirikus vizsgálat egy 451 kitöltővel végzett online elfogadhatósági teszt volt, melyben a kitöltőknek különböző mondatokat kellett értékelniük nyelvi intuícióikra támaszkodva egy 1-től 7-ig terjedő Likert-skálán, ahol 1 az elfogadhatatlan, a 7 pedig az elfogadható mondatot jelöli. Az elemzés során értékelem a kapott eredményeket, majd levonom a következtetéseket. Sikert-e megerősíteni a feltevéseket, és választ kaptunk-e a feltett kérdésekre – ezeket is részletezem a kiértékelés során.

Kutatásom abban új, hogy bár a jelenséget számos helyen észrevették már, ez az első rendszeres tárgyalása a témának, az igekötők ilyenfajta besorolása négy típusba itt lett először beazonosítva. Újdonság továbbá a téma empirikus vizsgálata is, a csoportok közötti és csoporton belüli homogenitás számszerűsítése. Ezen túlmenően, a kutatásom egyedi megközelítést alkalmaz az igekötők osztályozására, melyet eddig még nem alkalmaztak ilyen mélységben és rendszerességgel a nyelvészeti kutatásokban. A felhasznált forrásokon és az előző vizsgálatok eredményein túl, a kutatásom célja a terület új megvilágítása és az igekötők típusainak pontosabb meghatározása. Ez a kutatás lehetővé teszi, hogy mélyebben megértsük az igekötők szerepét a nyelvhasználatban, valamint segít azonosítani az esetleges mintázatokat és összefüggéseket az igekötők csoportjai között.